



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **M. S.**
zastoupena Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem
sídlem Stodolní 7, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2023 č. j. MSK 106085/2023,
sp. zn. DSH/16882/2023/Fra, o dopravním přestupku,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl (s drobnou změnou ve skutkové větě bez vlivu na právní posouzení) odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Ostravy (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 12. 6. 2023 (č.j. SMO/363513/23/DSC/Lip).

2. Uvedeným rozhodnutím správní orgán prvního stupně uznal žalobkyni vinnou z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) pro porušení jeho ustanovení § 21 odst. 1. Přestupku se žalobkyně měla dopustit z nedbalosti tím, že dne 20. 6. 2022 při řízení vozidla Hyundai a odbočování vlevo na místo ležící mimo komunikaci ohrozila řidiče jedoucího za ní, neboť započala odbočování vlevo v době, kdy již byla předjížděna stejným směrem jedoucím vozidlem Audi. Tím došlo ke střetu, odhození vozidla Audi vlevo (v rozhodnutí správního orgánu správního stupně je nesprávně uvedeno „vpravo“, což žalovaný v napadeném rozhodnutí napravit změnou skutkové věty – *poznámka soudu*) k okraji vozovky, kde narazilo do vyvýšeného obrubníku; při dopravní nehodě došlo k poškození obou vozidel.
3. Za uvedený přestupek žalobkyně obdržela správní trest – pokutu ve výši 1 500 Kč; též byla zavázána povinností uhradit náklady řízení.

II. Skutková zjištění vycházející z obsahu správních spisů

4. Dne 20. 6. 2022 došlo k dopravní nehodě vozidel Hyundai, které řídila žalobkyně, a vozidla Audi, které řídil pan P. S. Došlo ke střetu obou vozidel: vozidlo Hyundai odbočovalo vlevo a vozidlo Audi je předjíždělo.
5. Dne 8. 7. 2022 Policie České republiky zahájila úkony trestního řízení ve věci dopravní nehody s účastníkem dopravní nehody, řidičem vozidla Audi, pro podezření ze spáchání přečinu ublížení na zdraví z nedbalosti tím, že předjížděl řidičku vozidla Hyundai v době, kdy tato již odbočovala vlevo.
6. Dne 8. 7. 2022 P. S. (řidič vozila Audi) podal vysvětlení dle § 158 odst. 6 trestního řádu. K nehodovému ději vypověděl, že se rozhodl předjet dvě před ním jedoucí vozidla, zapnul levý ukazatel směru jízdy, v protisměru nejelo žádné vozidlo, jednalo se o přímý a přehledný úsek, ani jedno z vozidel před ním nemělo zapnutý levý ukazatel směru jízdy, vozidla před ním jela rychlostí asi 20-30 km/hod, on jel rychlostí asi 55 km/hod. Vozidla před ním jela při pravém okraji vozovky, najel do protisměru a pokračoval v předjíždění. Když se nacházel na úrovni zadní části druhého předjížděného vozidla (Hyundai), vjelo mu do jízdní dráhy. Jednalo se o bezprostřední vjetí. Vozidlo Hyundai nemělo zapnutý levý ukazatel směru jízdy. Snažil se reagovat strhnutím řízení směrem vlevo k okraji vozovky, střetu však nešlo zabránit. Vozidlo Hyundai svou levou přední částí narazilo do pravé boční přední části vozidla Audi, v oblasti pravých dveří. Nárazem bylo vozidlo Audi odhozeno vlevo.
7. Žalobkyně (řidička vozidla Hyundai) dne 8. 7. 2022 podala vysvětlení dle § 158 odst. 6 trestního řádu. Okolnosti dopravní nehody popsala tak, že měla dobré výhledové poměry, viditelnost byla dobrá, jela při pravém kraji vozovky, po přímém a bezpečném úseku. Jela rychlostí asi 40 km/hod na třetí rychlostí stupeň, poté zařadila druhý rychlostí stupeň a zpomalila asi na 20 km/hod. Chtěla začít odbočovat vlevo, předtím se podívala do všech zpětných zrcátek; prvně do pravého, pak do středního a pak do levého. Za sebou viděla osobní vozidla a motocykl. Žádné nemělo zapnutý levý ukazatel změny směru jízdy. Zjistila tedy, že ji žádné vozidlo nepředjíždí, ani nechce předjíždět, v protisměru také nejelo žádné

vozidlo. Započala odbočovat vlevo a najednou došlo k nárazu do levé boční přední části vozidla. V době nárazu se nacházela již v protisměrné části vozovky.

8. M. K. (řidič motocyklu přijíždějící z protisměru) podal dne 8. 7. 2022 vysvětlení dle § 158 odst. 6 trestního řádu. Přijížděl v protisměru a uviděl tři za sebou jedoucí vozidla. Jejich rychlost nebyl schopen odhadnout. Asi na vzdálenost 100 m uviděl, že jedno z vozidel začalo předjíždět, neví, zda se jednalo o v pořadí druhé nebo třetí vozidlo, nejednalo se každopádně o vozidlo první. Vozidlo, které předjíždělo, mělo zapnutý levý ukazatel změny směru jízdy. Jak toto vozidlo vyjelo a začalo předjíždět, první vozidlo bylo pořád ve svém směru jízdy a ještě neodbočovalo. Pak se podíval jinam, neboť první vozidlo (Hyundai) nevybočilo ze své dráhy. Neví, zda první vozidlo (Hyundai) mělo zapnutý ukazatel změny směru jízdy. Opětovně se podíval až v době, kdy došlo k nárazu v jeho jízdním pruhu.
9. K. Š. (řidič vozidla, které jelo za žalobkyní) podal dne 12. 7. 2022 vysvětlení dle § 158 odst. 6 trestního řádu. Sdělil, že jel rychlostí asi 50 km/hod, před ním jelo vozidlo Hyundai ve vzdálenosti asi 30 m, za ním jelo vozidlo Audi, bylo na něm tzv. nalepené, vozidlo Audi jej pak předjelo a zařadilo se mezi jeho vozidlo a vozidlo Hyundai. Vozidlo Audi jelo při levém okraji jízdního pruhu, vozidlo Hyundai spíše u pravého kraje jízdního pruhu. Bylo zřejmé, že vozidlo Audi bude mít snahu vozidlo Hyundai předjet. Jejich rychlost byla odlišná. Řidič vozidla Audi začal předjíždět vozidlo Hyundai, v protisměru nejela žádná auta. Nezaregistroval, zda řidič vozidla před předjížděním dal levý ukazatel o změně směru jízdy. Neviděl rovněž na směrová světla vozidla Hyundai. Řidič vozidla Audi najel do protisměru, obě vozidla měl před sebou jakoby vedle sebe; neví, zda v době, kdy vozidla byla tzv. vedle sebe, mělo vozidlo Hyundai zatnutý levý ukazatel změny směru jízdy. Vozidlo Audi již předjíždělo vozidlo Hyundai a vozidlo Hyundai se blížilo ke středu vozovky. Ani jedno vozidlo nezpomalovalo a obě pokračovala ve své trajektorii. Pak započalo vozidlo Hyundai plynule přejíždět do opačného směru jízdy. V té době poprvé uviděl, že mělo zapnutý levý ukazatel směru jízdy. Ani jeden z řidičů nebrzdil, nereagovali na sebe. Těsně před střetem se vozidlo Audi snažilo zabránit střetu strhnutím vlevo. Pak došlo k bočními střetu.
10. Policejní orgán opatřením ze dne 26. 7. 2022 přibral znalce z obou dopravy, odvětví silniční a městská, Ing. M. Š., MBA. Znalecký posudek ze dne 11. 9. 2022 vyhodnotil nehodový děj ve dvou technicky přijatelných variantách. Varianta I vychází z toho, že žalobkyně dala znamení o změně směru jízdy vlevo před zahájením odbočování vlevo. Při této variantě znalec uzavírá, že žalobkyně byla schopna zabránit dopravní nehodě tím, že by se při odbočování vlevo bezprostředně před zahájením odbočování vlevo, otáčením volantem vlevo, přesvědčila o situaci za vozidlem; mohla zjistit, že je předjížděna. Postačovalo, aby úkon předjíždění přerušila a dokončila až poté, co byla vozidlem Audi předjeta. K provedení tohoto úkonu měla technické předpoklady. Zahájila odbočování vlevo v době, kdy byla předjížděna vozidlem Audi a do protisměru její jízdy přejížděla cca 1 sekundu před okamžikem střetu, což postačovalo k tomu, aby řidič vozidla Audi s rychlostí jízdy, kterou jel, střetu zabránil. Při této variantě znalec dospěl rovněž k závěru, že řidič vozidla Audi mohl střetu zabránit tím, že by řádně sledoval situaci před vozidlem. Mohl registrovat, že vozidlo Hyundai s ukazatelem změnu směru ježdíky vlevo snižuje jízdy a bude odbočovat. Postačovalo, aby včas snížil rychlost a vozidlo Hyundai nepředjížděl. Varianta II nehodového vychází z teze, že žalobkyně nedala znamení o změně směru jízdy,

resp. jej nedala včas před započítím odbočování. V takovém případě nebylo z technického pohledu v jednání řidiče vozidla Audi shledáno pochybení a jeho jednání nebylo příčinou dopravní nehody. Žalobkyně mohla dopravní nehodě zabránit způsobem popsáním při variantě I. Znalec na konkrétní znalecké otázky odpověděl takto: žalobkyně mohla dopravní nehodě zabránit při obou variantách nehodového děje a řidič vozidla Audi při variantě I (odpověď 3). Žalobkyně mohla reagovat správně a včas jak při variantě I, tak při variantě II. Řidič vozidla Audi pouze při variantě I (odpověď 4). Odbočující vozidlo bylo již na počátku odbočování předjížděno (odpověď 5). Žalobkyně mohla před odbočováním vlevo zjistit, že je předjížděna tak, že by se bezprostředně před zahájením odbočování vlevo, otáčením volantem vlevo, přesvědčila o situaci za vozidlem. Zjistila by, že je předjížděna (odpověď 7).

11. Dne 22. 11. 2022 příslušný policejní orgán odevzdal správnímu orgánu prvního stupně dle § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu k projednání přestupek, z jehož spáchání byla podezřelá žalobkyně. Její jednání mělo spočívat v tom, že se dne 20. 6. 2022 při řízení osobního motorového vozidla Hyundai při odbočování vlevo na místo ležící mimo komunikaci neřídila pravidly silničního provozu, počínala si neopatrně a ačkoli byla povinna se patřičně přesvědčit, zda není předjížděna jiným vozidlem, započala odbočování vlevo v době, kdy již byla předjížděna stejným směrem jedoucím osobním vozidlem Audi, čímž došlo ke střetu, k odhození vozidla Audi vpravo (správně vlevo – viz bod 2 tohoto rozsudku) k okraji vozovky. Požití alkoholu u obou řidičů bylo vyloučeno.
12. Dne 7. 12. 2022 správní orgán prvního stupně zahájil řízení o přestupku a oznámil to žalobkyni.
13. Žalobkyně před správním orgánem prvního stupně dne 1. 2. 2023 v postavení obviněné z přestupku po poučení a v přítomnosti svého právního zástupce popsala okolnosti před i po dopravní nehodě. Vyzdvihla, že se řádně rozhlédla, podívala se do zpětného a bočního zrcátka, dala levý ukazatel směru jízdy a začala odbočovat vlevo. Pak přišla rána, byla v šoku, neboť má za sebou již jednu nehodu. Motorkář jí řekl, že měla zapnutý „blinkr“, i pán, co jel za ní, jí to říkal, řidič vozidla Audi na ni křičel, že blinkr neměla. Popsala i dění po dopravní nehodě. Na závěr zdůraznila, že pozorovala situaci v silničním provozu a započala odbočování, až když si byla jistá, že může započít úkon odbočení. V levém jízdním pruhu za ní žádné vozidlo nejelo a dala levý ukazatel směru.
14. Dne 22. 3. 2023 správní orgán prvního stupně jako svědka slyšel P.S., řidiče vozidla Audi. Po poučení sdělil, že se rozhodl předjíždět, neboť vozidla před ním jela pomalu, v protisměru žádná vozidla nebyla. Dal levý ukazatel směru jízdy, opětovně sledoval situaci před sebou i v zrcátkách a pak do něj vjelo z pravé strany vozidlo žalobkyně. Nezaznamenal, že by brzdilo, ani že by dávalo znamení o změně směru jízdy vlevo. Jeho vozidlo bylo odmrštěno doleva na patník, snažil se stočit do pravého směru a volnou jízdou zastavil. Nepamatuje si, kolik vozidel bylo před ním, když započal odbočovací manévr předjíždění, žádné ale nemělo v činnosti levý ukazatel směru. Jinak by nepředjížděl. Předjížděl asi dvě vozidla. Jel rychlostí asi 55 km/hod. To, že řidička vozidla Hyundai odbočuje, zjistil, až když byl před ní a zaznamenal náraz. Nezaregistroval, že by žalobkyně měla v činnosti levý ukazatel změny směru jízdy, když předjížděl, její vozidlo nebrzdilo, nesvítla brzdová světla ani blinkr.

15. Dne 22. 3. 2023 správní orgán prvního stupně jako svědka slyšel M. K. Uvedl, že řídil motocykl, jel v protisměru, ze vzdálenosti asi 300 m uviděl, že vozidlo Hyundai buď stálo nebo jelo uprostřed vozovky a vozidlo Audi, které je předjíždělo, vozidlo Hyundai trefilo. Nebyl schopen uvést, zda viděl v činnosti levý ukazatel směru jízdy. Po střetu „blinkr“ blikal.
16. Téhož dne správní orgán prvního stupně jako svědka slyšel K. Š. Jel za vozidlem Hyundai, za ním pak jel „nalepen“ řidič vozidla Audi. Cítil, že jej vozidlo Audi bude předjíždět, vozidlo Hyundai začalo odbočovat doleva, v okamžiku srážky viděl na vozidle v činnosti levý ukazatel směru, vozidlo odbočilo doleva, v místě se objevilo vozidlo Audi, ani jedno vozidlo na sebe nereagovalo.
17. Dne 11. 5. 2023 správní orgán prvního stupně vyslechl znalce, který upřesnil, že s ohledem na tvrzení žalobkyně, že dala včas znamení o změně směru jízdy vlevo a tvrzení řidiče vozidla Audi, který uvedl, že žalobkyně nedávala znamení o změně směru jízdy vlevo, učinil své závěry ve dvou technicky přijatelných variantách. K dotazu správního orgánu znalec vypověděl, že řidič vozidla Audi byl schopen nehodě zabránit v případě, dávala-li by žalobkyně jedoucí před ním znamení o změně směru jízdy vlevo a on na tuto skutečnost včas zareagoval. Rozhledové poměry byly dobré, mohly být částečně omezeny provozem, tzn. že řidič vozidla Audi nemusel včas vidět znamení o změně směru jízdy, které dávala žalobkyně, pokud před ním jela vozidla a žalobkyně, jak uvádějí svědci, jela při prvním okraji komunikace.
18. Správní orgán prvního stupně dne 12. 6. 2023 uznal žalobkyni vinou přestupem označeným shora. Konstatoval, že řidič, který provádí úkon odbočování vlevo, musí zjistit situaci v protisměru před sebou a splnit povinnosti dle § 21 odst. 5 zákona o silničním provozu. Je povinen se přesvědčit o situaci za sebou. Řádně se přesvědčit znamená, že vidí-li za sebou jedoucí vozidlo, musí odhadnout, v jaké vzdálenosti se toto vozidlo nachází za ním a jakou asi jede rychlostí. Pokud již je předjíždějící vozidlo najeté na předjíždění, musí řidič odbočujícího vozidla strpět předjetí a případně i zastavit v jízdě. A to bez ohledu na to, zda má v činnosti ukazatel změny směru jízdy. Pokud tedy řidič odbočující vlevo včas a správně vyhodnotí situaci za sebou, může úkon odbočení vlevo bezpečně provést. Pokud je však vozidlo za ním v takové vzdálenosti a jede takovou rychlostí, že úkon odbočení vlevo bezpečně provést nemůže, musí zpomalit nebo i zastavit, až jej předjíždějící vozidlo bezpečně mine. Správní orgán prvního stupně dále ve smyslu § 21 odst. 1 a 5 zákona o silničním provozu popsal úkony, které musí dodržet řidič vozidla odbočujícího vlevo, aby mohl úkon odbočení s ohledem na ostatní účastníky silničního provozu provést. Správní orgán prvního stupně dále poukázal § 30 odst. 2 zákona o silničním provozu, který vymezí způsob, jak dávat znamení o změně směru jízdy. Za nejdůležitější podmínku odbočování považoval správní orgán podmínku nesmět ohrozit řidiče jedoucího za odbočujícím vozidlem. Dání znamení o změně směru jízdy není, a ani nemůže být, pro odbočujícího řidiče důvodem k domněnce, že je toto dostačující a že již není třeba nadále kontrolovat situaci za vozidlem. Znamení o změně směru jízdy dává najevo úmysl řidiče. Můžou však nastat další okolnosti (např. závada), v důsledku, kterých tento úmysl nebude pro ostatní dostatečně zřetelný. K povinnosti „nesmět ohrozit řidiče jedoucího za ním“ správní orgán odkázal na judikaturu. Uzavřel, že žalobkyně dle znalce mohla před započatím odbočování vlevo spatřit, že je

předjížděna jiným vozidlem tak, že by se bezprostředně před zahájením odbočování vlevo, otáčením vlevo, přesvědčila o situaci za vozidlem. Zjistila by, že je předjížděna.

19. V odvolání ze dne 26. 6. 2023 je žalobkyně přesvědčena, že správní orgán nesprávně vyhodnotil provedené dokazování. V doplnění ze dne 28. 7. 2023 poukazuje konkrétně na svědecké výpovědi, ty cituje a dovozuje z nich, že měla v činnosti levý ukazatel změny směru jízdy před započítáním odbočovacího manévru. Správní orgán prvního stupně upřednostnil závěry znaleckého posudku na úkor svědeckých výpovědí, to vše v neprospěch žalobkyně.
20. Žalovaný konstatoval, že námitky, zda byl v činnosti ukazatel změny směru jízdy, je podstatnou okolností pro prokázání protiprávního jednání řidiče vozidla Audi. Žalobkyně se tím nezabývá povinností dbát zvýšené opatrnosti a neohrozit řidiče jedoucího za ní. Zdůraznil, že zvýšená rychlost vozidla Audi o 3 km/hod nebyla příčinou dopravní nehody. Skutečnost, zda žalobkyně dávala včas znamení o směru jízdy, lze prokázat jen technickými prostředky nebo svědeckými výpověďmi. V daném případě děj pozorovali svědci, avšak tato otázka nebyla prokázána nade vší pochybnost. Žalobkyně nicméně měla při odbočení vlevo povinnost neohrozit řidiče vozidla jedoucího za ní, kterou nedodržela, čímž porušila § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu.

III. Obsah žaloby

21. Žalobkyně ve včasné žalobě nesouhlasí s napadeným rozhodnutím. Navrhuje jeho zrušení a vrácení věci žalovanému.
22. Předně namítá procesní pochybení žalovaného. Výslovně uvádí, že žalovaný přisvědčil odvolací námitce o tom, že správní orgán prvního stupně nedostatečně hodnotil jednotlivé důkazy, pouze na ně odkázal. V napadeném rozhodnutí žalovaný toto pochybení sice konstatuje, ale napravuje je tím, že hodnocení důkazů sám provádí. S takovým postupem žalobkyně nesouhlasí. Žalovaný proto měl prvostupňové rozhodnutí zrušit a vrátit.
23. Žalobkyně v dalším kopíruje námitky odvolací. Uvádí, že správní orgány provedly dostatečné důkazy, ty však nesprávně vyhodnotily. Je přesvědčena, že ze svědeckých výpovědí vyplynulo, že při odbočování doleva dala ukazatel změny směru jízdy vlevo a že brzdila. Vozidlo Audi toto nerespektovalo a nepřizpůsobilo svou rychlostí situaci.
24. Žalobkyně rovněž namítá, že správní orgány vzaly za stěžejní pouze důkaz znaleckým posudkem, aniž by zohlednily vyznění svědeckých výpovědí. Znalec nebral v úvahu tvrzení svědků o tom, že řidič vozidla Audi jel velmi rychle. Znalecký posudek je přitom postaven naroveň ostatním důkazům, nelze vystavět rozhodnutí pouze na jeho uzávěrech.
25. Závěrem poukazuje na to, že na počátku byla dopravní nehoda šetřena policejním orgánem, který považoval za jejího viníka řidiče vozidla Audi. Též pojišťovna řidiče vozidla Audi ze zákonného pojištění platila škody žalobkyně jakožto poškozené. Žalovaný tyto skutečnosti ignoroval.

IV. Vyjádření žalovaného

26. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. V písemném vyjádření ze dne 3. 11. 2023 odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť žalobní námitky kopírují ty odvolací.
27. Žalovaný popírá, že by vyslovil názor, že by správní orgán prvního stupně nedostatečně vyhodnotil provedené dokazování. To v napadeném rozhodnutí nezaznívá.
28. Správní orgány nepominuly tvrzení žalobkyně o tom, že dávala znamení o změně směru jízdy. Této otázce naopak věnovaly obě rozhodnutí podstatnou část. Z výpovědi svědků ovšem nelze dovodit, kdy žalobkyně začala dávat znamení o změně směru jízdy, resp. zda vůbec. Závěr o vině žalobkyně vystavěl nejen na podkladě znaleckého posudku, ale hodnotil veškeré provedené důkazy jak jednotlivě, tak ve vzájemné souvislosti.
29. Žalobkyni není kladeno za vinu porušení povinnosti dát znamení o změně směru jízdy. Žalobkyně byla uznána vinou porušením povinnosti neohrozit řidiče jedoucího za ní. Ze znaleckého posudku vyplynulo, že odbočující vozidlo žalobkyně bylo již na počátku odbočování předjížděno. Tento závěr platí pro obě varianty nehodového děje.

V. Jednání soudu

30. Při jednání soudu dne 2. 4. 2025 strany setrvaly na svých procesních stanoviscích.
31. Právní zástupce žalobkyně nad rámec dosavadních písemných podání navrhl účastnický výslech žalobkyně, aby se osobně vyjádřila k nehodovému ději. Zdůraznil, že se správní orgán prvního stupně v neprospěch žalobkyně přiklonil k variantě II nehodového děje, která je pro ni nepříznivá. Nově vznesl námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Tu spatřoval v absenci specifikace dalších povinností vyplývajících z § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu, které měla žalobkyně dodržet, resp. porušit.

VI. Posouzení věci krajským soudem

32. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).
33. V přezkumném řízení soudním je soud povinen zkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné a bezvadné. Při přezkumu přitom respektuje vymezené žalobní body (§ 75 odst. 2 věta první zákona s. ř. s.).
34. **Žaloba není důvodná.**
35. Stěžejní žalobní námitky lze shrnout následovně: procesní pochybení žalovaného (VI.1); nesprávný závěr o tom, zda žalobkyně měla či nikoli v činnosti levý ukazatel změny směru jízdy a upřednostnění důkazu znaleckým posudkem na úkor svědeckých výpovědí (VI.2); nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí (VI.3); další námitky a důkazní návrhy žalobkyně (VI.4).

VI. 1 Procesní pochybení žalovaného

36. Krajský soud se předně vyjadřuje k namítanému procesnímu pochybení žalovaného.
37. Žalobkyně tvrdí, že žalovaný přisvědčil její odvolací námitce o tom, že správní orgán prvního stupně nedostatečně hodnotil jednotlivé důkazy a pouze se na ně odkázal. Dle žalobkyně žalovaný toto pochybení v napadeném rozhodnutí konstatuje a napravuje tím, že sám provádí hodnocení důkazů S takovým postupem žalobkyně nesouhlasí.
38. Krajský soud detailně prostudoval rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i napadené rozhodnutí a musí konstatovat, že tato žalobní námitka se zcela míjí s obsahem odůvodnění obou rozhodnutí. V napadeném rozhodnutí žalovaný rozhodně neformuloval jakýkoli závěr o tom, že by správní orgán prvního stupně nedostatečně vyhodnotil provedené dokazování. Naopak v jeho závěru žalovaný konstatuje, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán prvního stupně přitom na straně 4 až 6 svého rozhodnutí zcela precizně hodnotil provedené důkazy, a to jak jednotlivě, tak v jejich vzájemné souvislosti. Na obsah jeho odůvodnění na tomto místě krajský soud odkazuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, č. 1350/2007 Sb. NSS).
39. Tuto žalobní námitku je proto na místě odmítnout jako zcela nedůvodnou.

VI. 2 Polemika se závěry o činnosti levého ukazatele změny směru jízdy žalobkyně ve světle svědeckých výpovědí a upřednostnění důkazu znaleckým posudkem na úkor svědeckých výpovědí

40. Celým správním i přezkumným řízením soudním se prolíná přesvědčení žalobkyně o tom, že dopravní nehodu nezavinila, neboť při odbočování doleva měla v činnosti levý ukazatel změny směru jízdy. To dle žalobkyně plyne i z provedených svědeckých výpovědí. Žalobkyně se domnívá, že vozidlo Audi ukazatel změny směru jízdy nerespektovalo a nepřizpůsobilo svou rychlosti situaci. Správní orgány též na úkor žalobkyně vzaly za stěžejní důkaz znaleckým posudkem, aniž by zohlednily vyznění svědeckých výpovědí. Znalec nebral v úvahu tvrzení svědků o tom, že řidič vozidla Audi jel velmi rychle.
41. Podle § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu platí, že *při odbočování na křižovatce nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy; při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti.*
42. Podle rozsudku ze dne 31. 7. 2012, č. j. 2 As 67/2011–89, je z dikce citovaného ustanovení zřejmé, že po řidiči se požaduje současné splnění několika povinností. Řidič je povinen před samotným odbočením dát znamení o změně směru jízdy (povinnost první), současně při samotném manévru odbočování musí dbát zvýšené opatrnosti (povinnost druhá) a počínat si tak, aby neohrozil za ním jedoucí řidiče (povinnost třetí), přičemž poslední dvě povinnosti jsou vzájemně provázané. Tato povinnost souvisí s principem tzv. omezené důvěry, podle něhož bylo povinností žalobkyně patřičně se přesvědčit, zda není předjížděna jiným vozidlem, a to právě v rámci povinnosti dbát zvýšené opatrnosti.

43. Správní orgány od počátku žalobkyni vyčítají nikoli to, že by snad nedala znamení o změně směru jízdy. Jak vysloveno výše, to je totiž jen jednou z několika povinností řidiče odbočujícího vlevo, a ani naplnění této dílčí povinnosti řidiče nezabavuje dalších povinností plynoucích z § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu. Žalobkyni je dle skutkové věty kladeno na vinu, že při odbočování vlevo ohrozila řidiče jedoucího za ní, neboť započala odbočování vlevo v době, kdy, již byla předjížděna stejným směrem jedoucím vozidlem Audi. Jinými slovy, ani pokud by žalobkyně dávala znamení o změně směru jízdy vlevo, nebyla bez dalšího oprávněna manévr odbočování zahájit nebo v něm pokračovat. Znamení o změně směru jízdy je jednou, ale nikoli jedinou, podmínkou pro to, aby úkon odbočení vlevo byl proveden bezpečně a bez jakéhokoli dopadu na ostatní účastníky silničního provozu
44. Žalobkyně měla dbát povinnosti neohrozit jiné řidiče a zároveň dbát zvýšené opatrnosti, neboť jde o povinnosti, které jsou skutkově provázané a bezprostředně spolu souvisí. Nejvyšší správní soud ostatně i v případě, kdy ze zjištěného skutkového stavu, bylo zřejmé, že řidička dala znamení o změně směru jízdy vlevo včasným zapnutím ukazatele a současně snižovala rychlost, konstatoval, že tyto úkony samy o sobě nemohou postačovat, aby byla zajištěna bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích při odbočování na místo mimo tyto komunikace (srov. již výše citovaný rozsudek ze dne 31. 7. 2012). I navazující judikatura dospívá k závěru, že řidič se před zahájením vybočení vlevo musí přesvědčit, zda jej někdo (byť protiprávně) nepředjíždí. Rozhodující přitom je, zda takový řidič mohl v konkrétním případě pohledem do zpětného zrcátka zjistit, že jej již předjíždí jiné vozidlo; rozhodnou otázkou je tak posouzení reakční doby řidiče (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2020, č. j. 3 As 102/2018-29).
45. V souzené věci žalovaný dospívá k závěru, že ze svědeckých výpovědí nelze jednoznačně dovodit, kdy a zda vůbec žalobkyně začala dávat znamení o změně směru jízdy. S tímto závěrem se krajský soud s ohledem na obsahy jednotlivých výpovědí, jak jsou ostatně citovány v narativní části tohoto rozsudku, ztotožňuje. Není pravdou, že by se správní orgány nezabývaly tvrzením žalobkyně o tom, že dávala znamení o změně směru jízdy. Naopak, této otázce správní orgán prvního stupně věnuje značnou část svého rozhodnutí (viz strana 4-6 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně) a věnuje se jí i rozhodnutí žalovaného (strana 3-4 napadeného rozhodnutí). Správní orgány detailně popisují vyznění jednotlivých svědeckých výpovědí, jakož i výpovědi žalobkyně, a to ve vazbě na závěry znaleckého posudku
46. Znalecký posudek přitom s ohledem na nejednoznačné vyznění výpovědí zcela správně pracoval s dvěma variantami nehodového děje a učinil své závěry ve dvou technicky přijatelných variantách. Varianta I vychází z toho, že žalobkyně dala znamení o změně směru jízdy vlevo před zahájením odbočování vlevo. Varianta II nehodového děje vychází z teze, že žalobkyně nedala znamení o změně směru jízdy, resp. jej nedala včas před započatím odbočování.
47. Zcela stěžejní přitom je, že znalec při obou variantách nehodového děje dospívá k závěru, že žalobkyně byla schopna zabránit dopravní nehodě tím, že by se při odbočování vlevo bezprostředně před zahájením odbočování vlevo, otáčením volantem vlevo, přesvědčila o situaci za vozidlem; mohla zjistit, že je předjížděna. Postačovalo, aby úkon předjíždění

prerušila a dokončila až poté, co byla vozidlem Audi předjeta. K provedení tohoto úkonu měla technické předpoklady. Zahájila odbočování vlevo v době, kdy byla předjížděna vozidlem Audi a do protisměru její jízdy přejížděla cca 1 sekundu před okamžikem střetu, což postačovalo k tomu, aby řidič vozidla Audi s rychlostí jízdy, kterou jel, střetu zabránil (odlišně znalec hodnotí možnosti zabránit střetu řidičem vozidla Audi; tato otázka nicméně není relevantní z hlediska posuzování nynější věci).

48. Znalec v odpovědi 3 jednoznačně uzavírá, že žalobkyně mohla dopravní nehodě zabránit při obou variantách nehodového děje a řidič vozidla Audi při variantě I. V odpovědi 4 udává, že žalobkyně mohla reagovat správně a včas jak při variantě I, tak při variantě II (řidič vozidla Audi pouze při variantě). Podstatná je pak jeho odpověď na otázku 5, podle které byla žalobkyně jakožto řidička odbočujícího vozidla již na počátku odbočování předjížděna. Žalobkyně tak mohla před odbočováním vlevo zjistit, že je předjížděna tak, že by se bezprostředně před zahájením odbočování vlevo, otáčením volantem vlevo, přesvědčila o situaci za vozidlem. Zjistila by, že je předjížděna (odpověď 7).

49. Žalobkyně tedy jednoznačně nesplnila své povinnosti, jak vyplývají z § 21 odst. 1 část věty za středníkem a jak jsou precizovány výše citovanou judikaturou.

50. Závěry znaleckého posudku vyznívají jednoznačné. Znalec byl též správním orgánem slyšen a právní zástupce žalobkyně se jeho výslechu účastnil a měl možnost mu klást otázky. Konkrétní závěry znaleckého posudku přitom žalobkyně ani nezpochybňuje. Toliko v obecné rovině namítá, že jej správní orgány upřednostnily před ostatními důkazy. Uvedené je přitom zcela v rozporu se samotnou koncepcí, resp. pracovní metodou, kterou znalec v nynější věci zvolil. Právě s ohledem na nejasné vyznění svědeckých vypovědí znalec pracuje se dvěma technicky přijatelnými variantami (tedy jak s variantou, že žalobkyně dala včas znamení o změně směru jízdy, tak i s variantou, že je dala opožděně či vůbec) a své odpovědi a závěry přizpůsobuje vždy té které variantě nehodového děje.

51. Na tomto místě musí krajský soud poněkud korigovat názor správního orgánu prvního stupně, který v rozhodnutí uvádí, že pracoval s variantou II nehodového děje. V rámci zásady v pochybnostech ve prospěch je totiž v nynější věci na místě vycházet z varianty nehodového děje I. Krajský soud nicméně nepřehlédl, že byť správní orgán uvádí na straně 4 odstavci druhém a čtvrtém, že vychází z varianty II, v odůvodnění svého rozhodnutí na straně třetí a následujících již zcela správně rozvíjí myšlenky o tom, že otázka dání znamení o změně směru jízdy není v nynější věci podstatná. Dále detailně rozvádí povinnosti řidiče odbočujícího vlevo, jak plynou z § 21 odst. 1 zákona o silničního provozu a jeho § 21 odst., 5, resp. § 30 odst. 2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí pak již zcela správně udává, že okolnost, zda žalobkyně dávala ukazatel změny směru jízdy či nikoli, nejsou z pohledu nynější věci relevantní; mohou totiž prokázat nebo vyvinut z přestupku řidiče vozidla Audi, který není účastníkem projednávané věci.

52. S ohledem na skutečnost, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tvoří z hlediska přezkumu jeden celek (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS), obстоjí i přes toto dílčí pochybení v odůvodnění správního orgánu prvního stupně závěr žalovaného, že žalobkyně měla jako řidička odbočující vlevo povinnosti neohrozit řidiče jedoucího za ní, což nesplnila, a tím porušila § 21 odst. 1

zákona o silničnom provozu, a naplnila tak skutkovou podstatu prestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona (viz strana čtvrtá, odstavce 6 a 7 napadeného rozhodnutí).

53. Žalobkyně dále tvrdí, že příčinou dopravní nehody byla vysoká rychlost jízdy vozidla Audi. Znalec se vyjadřuje i k rychlosti jízdy vozidel. Vozidlo Audi mělo v okamžiku střetu s vozidlem Hyundai rychlost 55 km/h (+ - 3 %). Ze znaleckého posudku též vyplývá, že rychlosti jízdy vozidel bezprostředně před dopravní nehodou odpovídaly daným podmínkám a byly bezpečné (srov. dopovědi 12 a 13). Na uvedené závěry reaguje žalovaný na straně 3, osmém odstavci napadeného rozhodnutí. Konstatuje, že i překročení rychlosti o 3 km za hodinu je přestupkem. Nicméně s ohledem na místo překročení rychlosti, a tak nízkou hodnotu překročení, k němuž došlo na výjezdu z obce, kde se již nenachází žádná výstavba domů, zde zcela chybí materiální znak, jakožto povinný znak skutkové podstaty přestupku Zvýšená rychlost přitom nebyla příčinou dopravní nehody.
54. K tomuto bodu lze uzavřít, že to, že žalobkyně domněle splnila všechny iniciační povinnosti před zahájením samotného manévru odbočení, neznamena, že neměla přiměřeně počítat s tím, že jiný účastník provozu na pozemních komunikacích může svou určitou povinnost porušit. Jinak řečeno, i v okamžiku, kdy by žalobkyně dala znamení o změně směru jízdy vlevo a zpomalila, nemohla se bez dalšího bezpečně spoléhat na to, že všichni ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích budou dodržovat své povinnosti a nikdo ji například nezačne předjíždět zleva. Ve věci bylo jednoznačně prokázáno, že žalobkyně při obou variantách nehodového děje mohla dopravní nehodě zabránit tím, že by se při odbočování vlevo bezprostředně před zahájením odbočování vlevo přesvědčila o situaci za vozidlem; mohla tak zjistit, že je předjížděna.

VI. 3. Nepřezkoumatelnost

55. Krajský soud nepřisvědčil ani názoru žalobkyně vylovenému při jednání soudu o nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro absenci specifikace povinností řidiče, které měla dodržet, resp. porušit.
56. Ty jednak plynou již ze samotné skutkové věty napadeného rozhodnutí, jednak jsou precizně vymezeny na straně 5 správního orgánu prvního stupně (viz ostatně i bod 18 narativní části tohoto rozsudku) a podpořeny přílehlavou judikaturou, jakož i na straně 3 napadeného rozhodnutí. Krajský soud těmto závěrům správního orgánu nemá co vytknout, ztotožňuje se s nimi a v podrobnostech na ně odkazuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005–130).

VI. 4. Další

57. Závěrem krajský soud uvádí, že nevyhověl důkaznímu návrhu účastnickou vypovědí žalobkyně. Ta se hodlala u jednání vyjadřovat ke svému osobnímu vnímání nehodového děje.
58. Správní orgány v nynější věci skutkový stav zjistily dostatečně. Žalobkyně ve věci vypovídala před policejním orgánem (úřední záznam), jakož i před správním orgánem prvního stupně v postavení obviněné z přestupku. Před svou vypovědí byla řádně poučena

dle příslušných ustanovení správního řádu. Ve věci byla právně zastoupena a její právní zástupce byl vyrozuměn o všech úkonem a účastnil se podstatných úkonů ve správním řízení (svědecké výpovědi, výslech znalce, prostudování spisu).

59. Žalobkyni se tak již dostalo dostatečného prostoru subjektivně se vyjádřit k nehodovému ději. Ten byl rovněž popsán ve znaleckém posudku. Žalobkyně měla možnost klást svědkům a znalci otázky. S obsahem spisového materiálu byla náležitě seznámena.
60. V žalobě i odvolání ostatně žalobkyně sama uvedla, že skutkový děj byl zjištěn dostatečně. Nesouhlasila toliko s hodnocením provedených důkazů. K průběhu nehodového děje ani u jednání nesdělila konkrétní okolnosti, které by bylo zapotřebí více objasnit. Za této situace shledal soud tento důkazní návrh zcela nadbytečným. Neprovedení navrhovaného důkazu lze (s jistým zjednodušením) ve shodě s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (za všechny odkazuje krajský soud na jeho recentní rozsudek ze dne 27. 7. 2022, č. j. 3 As 98/2020-26) odůvodnit tím, že (i) jde o důkazní prostředek nezpůsobilý cokoli prokázat (například svědectví z doslechu), nebo (ii) jím nelze prokázat právě dokazovanou skutečnost (t. j. netýká se prokazované skutečnosti), případně (iii) pro jeho nadbytečnost (zjišťovaná skutečnost byla bezpečně prokázána již provedenými důkazy). Na základě výše uvedených okolností se tak i důkazní návrh účastnickým výsledkem žalobkyně jevil krajskému soudu s ohledem na soubor již provedených důkazů nadbytečným.
61. Ani námitka žalobkyně, že věc na počátku šetřila Policie České republiky z pohledu zavinění ze strany řidiče vodila Audi není nijak relevantní. Po prověřování okolností, zda byl ve věci spáchán trestný čin, Police České republiky věc odevzdala dle § 159a odst. 1 písm. a) správnímu orgánu prvního stupně k projednání přestupku žalobkyně. Pro přestupek správní orgán prvního stupně správní řízení s žalobkyní zahájil. To, zda bylo či nikoli vedeno trestní stíhání či řízení o přestupku proti řidiči vozidla Audi není v souzené věci podstatné. Stejně tak nemá na závěry žalovaného vliv skutečnost, zda pojišťovna řidiče vozidla Audi z jeho povinného ručení poskytla žalobkyni jakékoli plnění.

VII. Závěr a náklady řízení

62. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
63. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 2. dubna 2025

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně